

[H. P. Johansen.]

harmonerer ikke helt med de Synspunkter, som er grundlæggende for Friskolen. Men mon det alligevel ikke er saadan, at langt det store Flertal af Friskolens Lærerkraefter indser, at der er ingen Vej udenom, indser Nødvendigheden af, at der er en Pligt til at melde sig ind i disse Pensionskasser? Jeg forstaaer, som sagt, meget godt, at Friskolens Repræsentanter ikke har foreslaaet nogen tvungen Indtræden og maaske udadtil vanskeligt kan give deres Tilslutning dertil. Men jeg tror, at den Dag, dette er gennemført, vil man alligevel være glad for en Reform som denne. Jeg mener derfor, at Rigsdagen bør følge Ministeren og med dette Lovforslag sige til Friskolens Lærere og Lærereinder, at de maa dele Kaar med andre Lærere og med Tjenestemænd, der alle sammen maa yde et Beløb til deres Pension, hvis de vil oppebære Statstilskud.

Jeg skal tillade mig at anbefale Lovforslaget til snarlig Vedtagelse.

Godskesen: Efter de i Sagen foreliggende Oplysninger er det utvivlsomt, at den paagældende Kasses Forhold er særdeles uheldige, ja, at den i Virkeligheden trues af en Katastrofe. Under disse Omstændigheder forekommer det mig, at Staten bør se sig vel for, inden den gaar ind i en ny Ordning. Det maa kræves, at man saa virkelig faar fast Grund under Fødderne og saa vidt muligt sikrer sig mod, at en Situation som den, der her foreligger, kommer til at indtræde igen. Det er imidlertid ikke nødvendigt for mig at gaa nærmere ind paa disse Forhold i Øjeblikket, thi jeg hører til min Glæde, at det ærede 15de Medlem for 5te Kreds (Rs. Nielsen) ønsker Sagen henvist til et Udvalg. Dèr vil jeg jo saa faa Lejlighed til nærmere at fremstille min Opfattelse af disse forskellige Punkter. Jeg skal altsaa i Øjeblikket indskrænke mig til at henvise til de Forhandlinger, som vi kommer til at føre i Udvalget, og skal anbefale Sagen til Behandling dèr.

Marie Hjælmer: Det foreliggende Lovforslag synes mig at være et paaskønnelsesværdigt Forsøg af den højtærede Undervisningsminister paa at hjælpe Friskolens Lærere til at faa deres Pensionsforhold bragt i Orden, og det lader til at være tiltrængt, da de aller fleste af disse Lærere, naar de paa Grund af Alder eller Svagelighed er nødt til at trække sig tilbage fra deres Skolegerning, staaer paa bar Bund. Jeg skulde mene, at det at være

økonomisk sikret paa de gamle Dage er et saa stort Gode, at det vel var nogle personlige Ofre værd. Det er besynderligt, at det store Flertal af Friskolens Lærere ikke har haft Øje for dette, hvad tydeligt fremgaar af, at kun 176 af 750 Lærere er Medlemmer af Pensionskassen eller Efterlønskassen, som den jo kaldes, og derigennem har Pensionsret. Jeg ved neppe, hvordan man skal forklare dette, jeg vil nærmest kalde det Letsind, for det er jo ikke videre sandsynligt, at Lærere under denne Skoleform faar en saa god Løn, at de kan samle sig Kapital, der kan strække til til deres Alderdom. Det er en Laden staa til, som jeg ikke synes er rigtig tilladelig, en Tro paa, at man ligesom Blomsten nok skal blive klædt og ligesom Fuglen nok skal faa sin Føde, som Grundtvig synger, det sørger den gode Gud for. Men jeg tror, at han vil, at vi selv skal gøre, hvad vi kan, dertil. I vore Tider er man nødt til at tænke lidt længere ud end til selve Nuet, og hvis man vil have en sorgfri Alderdom, bør man, saa vidt det er muligt, gøre noget for det selv.

Den sædvanlige Form for en Pensionsordning for Tjenestemænd og fast ansatte Arbejdere er, at de afgiver en vis Procent af deres Aarsindtægt. Jeg kan derfor ikke nægte, at jeg synes, det er en fornuftig Ordning, der her søges gennemført, nemlig et tvungen Medlemskab i Efterlønskassen. Det er beklageligt, at Bestyrelsen for Efterlønskassen ikke har ment at kunne tiltræde denne Bestemmelse. Det maa vel være, fordi der ikke hos Lærerne er den tilstrækkelige Villie til Selvhjælp.

Medens jeg altsaa maa give min Tilslutning til Ministerens Forslag om tvungen Medlemskab, kunde jeg tænke mig, at der kunde fires lidt paa Procentens Størrelse, for 4 pCt. er ikke saa lidt at afgive af en i Forvejen meget beskedne Løn, og dertil kommer, at Lærerne endda skal betale af en Løn, som de slet ikke har, idet de nemlig skal betale efter Folkeskolens Takster. Saadan er det ogsaa i Øjeblikket for deres Vedkommende, som er Medlemmer af Kassen. Jeg synes, man maa paaskønne, at Skolerne for at styrke Kassens Økonomi og for at arbejde hen mod at faa Underskuddet dækket har tilbudt — Ministeren har indført det som en Bestemmelse i Lovforslagets § 3, Stk. 4 — at yde et Bidrag af deres Statstilskud paa 2 Kr. pr. Aarslev til Kassen. Jeg vil dertil gerne bemærke, at jeg haaber, at